

Чабанюк О.М.,

*к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку
Львівського торговельно-економічного університету, м. Львів*

Лобода Н.О.,

*к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Львівського національного університету ім. І.Франка, м. Львів*

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Основними складовими сталого розвитку є поєднання інтересів суспільства, економіки та екології. При урахуванні всіх складових уможлиблюється підвищення рівня суспільного добробуту. Головною метою сталого розвитку є, насамперед, підвищення якості життя. Основними пріоритетами мають бути фізичне і моральне здоров'я суспільства, якісна питна вода, атмосферне повітря, безпечні продукти, товари і послуги, безпечні і комфортні умови життя, праці, навчання тощо [2].

Парадигма сталого розвитку включає в себе вимоги до захисту довкілля, соціальної справедливості та відсутності расової й національної дискримінації, та направлена на покращення рівня життя суспільства. У країнах, де на державному рівні зазначені вимоги ігноруються, в поняття сталого розвитку намагаються вкласти «зручний» зміст, вихолощуючи справжній. Так в Україні термін «сталий розвиток» часто вживають для означення лише неухильного зростання економічних показників країни, її регіонів, міст, сіл та окремих галузей економіки. Інколи до цього додають здійснення безсистемних заходів щодо збереження довкілля та поліпшення санітарних умов проживання й праці людей. Таке глумачення терміну розкритиковане Г. Дейлі і є не лише грубою помилкою, але і його профанацією [1].

Концепція сталого розвитку ґрунтується на п'яти головних принципах:

1. Людство дійсно може надати розвитку сталого і довготривалого характеру, для того щоб він відповідав потребам людей, що живуть зараз, не втрачаючи при цьому можливості майбутнім поколінням задовольняти свої потреби.

2. Обмеження, які існують в галузі експлуатації природних ресурсів, відносні. Вони пов'язані з сучасним рівнем техніки і соціальної організації, а також із здатністю біосфери до самовідновлення.

3. Необхідно задовольнити елементарні потреби всіх людей і всім надати можливість реалізувати свої надії на благополучніше життя. Без цього сталий і довготривалий розвиток просто неможливий. Одна з головних причин виникнення екологічних та інших катастроф - злидні, які стали у світі звичайним явищем.

4. Необхідно налагодити стан життя тих, хто користується надмірними засобами (грошовими і матеріальними), з екологічними можливостями планети, зокрема відносно використання енергії.

5. Розміри і темпи росту населення повинні бути погоджені з виробничим потенціалом глобальної екосистеми Землі, що змінюється [1].

В умовах сучасного розвитку виробництва при постійному зменшенні ресурсів, виникає необхідність оптимізації розбіжностей між попитом щодо технологічного процесу та ресурсами, які підтримують екологічну безпеку життєдіяльності людини. На шляху до сталого розвитку виробництва необхідно знайти інноваційні шляхи для забезпечення економічного зростання і водночас покращення екологічних показників виробничих процесів і продукції. Роль держави в цьому процесі – створити максимально сприятливі умови для розвитку екологічно орієнтованого бізнесу. Сталий розвиток виробництва передбачає розширення традиційного економічного центру із включенням екологічних і соціальних аспектів, для того щоб створити більш сталий бізнес [2].

Сталість функціонування кожного підприємства має базуватись на такій системі управління, яка б враховувала екологічні складові та необхідність технологій ощадності при організації виробничих процесів. За передумов економії ресурсів, зменшення відходів виробництва, можливості повторної переробки відходів є напрямками економії ресурсів, зменшенням матеріалоємності, оптимізації чи зменшення собівартості продукції (робіт, послуг), що буде покладено в основу підвищення конкурентоспроможності підприємства. Під час дотримання вимог зростання економічної ефективності ідея сталого розвитку передбачає врахування вимог екологічної ефективності виробництва.

Впровадження сталого розвитку виробництва, з одного боку, має певні переваги, зокрема, економія ресурсів, підвищення ефективності виробництва та організації, екологізація та якість продукції, суспільна прийнятність. Разом з тим, організація виробництва на умовах сталого розвитку є достатньо вартісним процесом та охоплює тривалий період часу.

Література

- 1.[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
- 2.На шляху зеленої модернізації економіки: модель сталого споживання та виробництва: дов. / С.В. Берзіна та ін. К.: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 138 с.
- 3.Чабанюк О. М. Проблеми рекреації та сталий розвиток економіки. Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції: матеріали щорічної наукової конференції професорсько-викладацького складу та аспірантів Львівського торговельно-економічного університету / [відповід. за вип.: проф. Семак Б. Б.]. Львів: вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 440 с.